

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ
БАЯН-ӨНДӨР СУМЫН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

2023 оны 12 сарын 08 өдөр

Дугаар 25

Баян-Өндөр сум

Сумын 2023 оны төсөвт тодотгол хийх тухай

Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 дэх заалт, Төсвийн тухай хуулийн 64.1.2 дахь заалт, Аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн 15 дугаар тогтоолыг үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Сумын 2023 оны төсвийн татварын орлого 16,139.2 татварын буцаан олголтын дүнг 1,394.7 (Нэг сая гурван зуун ерэн дөрвөн мянга долоон зуун) төгрөгөөр нэмэгдүүлж баталсугай:

(мянган

төгрөгөөр)

Д/д	Сумын орлогын нэр төрөл	Орлогын дүн
1.	Сумын төсвийн орлого нийт дүн	306,070.1
1.1	Татварын орлого	294,099.3
1.1.1	Үйл ажиллагааны орлого/ ХАОАТ/	5,523.1
1.1.2	Галт зэвсэг бууны албан татвар	1,680.0
1.1.3.	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,000.0
1.1.4.	Хөрөнгийн орлого/ хадгаламжийн хүүгийн орлого/	45,000.0
1.1.5	Шонхорын орлого	35,382.0
1.1.6.	Хог хаягдлын хураамж	5,000.0
1.1.7.	Газрын төлбөр	2,243.5
1.1.8	Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	2,689.9
1.1.9.	Суутган /Цалин хөлс түүнтэй адилтгах орлого	188,925.7
1.1.10	Нохойны албан татвар	2,000.0
1.1.11.	Үл хөдлөх хөрөнгө борлуулсны орлого	4,655.1
1.1.12	Татварын буцаан олголт	(15894.7)
1.2.	Татварын бус орлого	11,970.8
1.2.1	Хүү торгуулийн орлого	11,970.8

2. Сумын 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

(мянган төгрөгөөр)

д/д	ТЕЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн
2.1.	Сумын Засаг дарга	4,500.0
2.1.1.	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	4,500.0

3. Сумын нийт зарцуулах зарлагын хэмжээг 2,078,867.1(Хоёр тэрбум далан найман сая найман зуун жаран долоон мянга нэг зуун) төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай:

3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	114,382.5
3.1.1.	Урсгал зардлын дээд хэмжээ Үүнээс: Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал	110,882.5
3.1.2	Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардал	3,500.0
3.2.	Засаг дарга	689,843.3
3.2.1.	Засаг даргын Тамгын газар	599,782.9
3.2.1.1	Урсгал зардал	452,962.9
3.2.1.2	Засаг дарга нөөц сан	50,500.0
3.2.1.3	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	80,328.5
3.2.1.4	Улсын баяр наадам	5,000.0
3.2.1.5	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмж	10,991.5
3.2.1.6	Багийн засаг дарга	90,060.4
3.2	УТ-ийн байгууллагуудын тогтмол зардал: Үүнээс	323,606.8
3.2.1.1	Сургуулийн тогтмол зардал	225,269.1
3.2.1.2	Цэцэрлэгийн тогтмол зардал	35,250.9
3.2.1.3	ЭМАШБайгууллагын тогтмол зардал	33,743.8
3.2.1.4	Соёлын төвийн тогтмол, урсгал зардал	29,343.1
3.3	Хөрөнгийн зардлын дээд хэмжээ	951,034.4
3.3.1	Хоршоо хөгжүүлэх сан	240,000.0
3.3.1.2	Эрсдэлээс хамгаалах сан	180,000.0
3.3.1.3	Орон нутгийн хөгжлийн сан	531,034.4

4. Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох дэмжлэгийг 109,352.7 (Нэг зуун есөн мянга гурван зуун тавин хоёр мянга долоон зуун) төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 706,681.3 (Долоон зуун зургаан мянга зургаан зуун наян нэгэн мянга гурван зуун) төгрөгөөр өөрчлөн баталсугай.

5. Орон нутгийн төсөвт оны эхний үлдэгдэлээс 3,020.0 (Гурван сая хорин мянган) төгрөгөөр нэмэгдүүлэн, нийт төсөв зарлага 1,127,832.7(Нэг тэрбум нэг сая хоёр зуун хорин долоон мянга найман зуун гучин хоёр мянга долоон зуун), төгрөгөөр баталсугай.

6. Орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийг, аймгаас олгох орлогын шилжүүлэг 267,460.8 (Хоёр зуун жаран долоон мянга дөрвөн зуун жаран мянга найман зуун/ төгрөгөөр өөрчлөн баталсугай.

7.Сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хуваарилалт"-ыг 1 дүгээр хавсралтаар:

8. Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал"-ыг 2 дугаар хавсралтаар баталсугай.

9.Төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай хэрэгжүүлж, орлогыг бүрэн төвлөрүүлэн, орон нутгийн төсвийн сар улиралын хуваарьт өөрчлөлт оруулан хэрэгжүүлэхийг сумын Засаг дарга (С.Чулууншагай)-д даалгасугай.

ДАРГА

С.БАЯНЖАРГАЛ

Сумын ИТХурлын хуралдааныг 2023 оны
12 дугаар сарын 28 ны өдрийг 15 дүгээр
тогтоолын 2 хавсралт

**ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР 2023 ОНЫ
ТӨСВИЙН ЖИЛД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЖАГСААЛТ**

д/д	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хамрах салбар	Эхлэх, дуусах хугацаа	Нийт төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжүүлэх дүн (мянган төгрөг)
1	2		3	4	5
1. Шилжих хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ					
1	Суманд мод болон бутлаг ургамал тариалж, цөлжилтөөс сэргийлж, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	ЗДТГ	2022-2023	50,000.0	50,000.0
2	Аравтын бүлгийг чадавхижуулах, малчид малын үүлдэр угсаа болон бусад үйл ажиллагаатай холбоотой сургалт сурталчилгаа хийх	ХАА	2022-2023	10,000.0	10,000.0
3	Мал угаалгын ванн	ХАА	2022-2023	10,000.0	10,000.0
2. Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт, төсөл арга хэмжээ					
1	Халуун усны барилга барьж фитесийн төв байгуулах	Нийтийн аж ахуй	2023	152,000.0	152,000.0
2	Эрчим хүчний дэд станцын өргөтгөл	Эрчим хүч	2023	15,000.0	15,000.0
3	3.3 Сумын бренд бүтээгдэхүүнтэй болох, хөгжүүлэх /айраг/	соёл	2023	15,000.0	15,000.0
4	3.4 Хүн эмнэлэгт шүдний кабинет байгуулах	ЭМТ	2023	15,000.0	15,000.0

5	3.5 ЕБСургуульд цахим кабинет байгуулах	ЕБС	2023	18,000.0	18,000.0
6	3.6 Соёлын төвийн музейг тохижуулах	соёл	2023	5,000.0	5,000.0
7	Халуун усны барилгын бохирын цооног	Нийтийн аж ахуй	2023	19,000.0	19,000.0
8.	Төмс хүнсний ногоон зоорь, дотоод тохижилтын зардал	ХАА	2023	16,759.9	16,759.9
9.	Баян-Өндөр сумын соёл, соёлын төв түүхэн дурсгалыг мөнхжүүлэх, тэдгээрийг суртчилах баримтад кино хийх	Соёл	2023	15,000.0	15,000.0
10.	1-н багийн нутагт/Бөмбий, Дунд хошууны өвөр/ бэлчээрийн усан хангамж нэмэгдүүлэх 2ширхэг цооног гаргах	Хөдөө аж ахуйн	2023	30,000.0	30,000.0
11.	2-н багийн нутагт /Баруун аригч, Зүүн аригч/ бэлчээрийн усан хангамж нэмэгдүүлэх 2ширхэг цооног гаргах	Хөдөө аж ахуйн	2023	30,000.0	30,000.0
12.	3-н багийн нутагт /Домбот, Цайдам/ бэлчээрийн усан хангамж нэмэгдүүлэх 2 ширхэг цооног гаргах	Хөдөө аж ахуйн	2023	30,000.0	30,000.0
13.	4-н багийн нутагт /Шархад, Адаг гашуун / бэлчээрийн усан хангамж нэмэгдүүлэх 2ширхэг цооног гаргах	Хөдөө аж ахуйн	2023	30,000.0	30,000.0
14.	5-н багийн нутагт/Талын худаг, Улаанчулуу бэлчээрийн усан хангамж нэмэгдүүлэх 2ширхэг цооног гаргах	Хөдөө аж ахуйн	2023	30,000.0	30,000.0
15.	Худаг засвар/Худгын ухаа,хонхор худаг/	Хөдөө аж	2023	6,000.0	6,000.0

16	Мал эмнэлгийн үйлчилгээ/гоц, өвчинөөс сэргийлэх үйлчилгээ	эмнэлгийн халдварт урьдчилан ажил	Мал эмнэлэг	2023	14,374.5	14,374.5
17.	Бактержуулсан үнэ /Оготно цацалтын зардал/	будааны устгал	Байгаль орчин	2023	19,900.0	19,900.0
Нийт зардлын дүн						531,034.3
1	2022 оны үлдэгдэл			2022	73,299.1	73,299.1
2	Орон нутгийн сангийн хөгжлийн санхүүжилт			2022	270,908.4	267,460.8
3	Малын тоо толгойн албан татвар			2022	190,274.5	190,274.5
Нийт санхүүжилтийн дүн						487,488.4
						531,034.4

Сумын ИТХурлын хуралдааны 2023 оны 12 дугаар сарын 08 ны өдрийн 15 дугаар тогтоолын 2 хавсралт

Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардал

/мянган төгрөг/

	Төсөл арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1.	Байгаль хамгаалах үйл ажиллагааны хяналтын зардал	2023	2023	5,000.0	5,000.0
2.	Байгалийн нөөцийг хамгаалах, зохистой ашиглах талаарх нутгийн иргэдийн мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэх сургалт зохион байгуулах	2023	2023	10,500.0	10,500.0
3.	Тохижилтын уралдаан (Мод тарьж орчиноо тохижуулах)	2023	2023	6,800.0	6,800.0
4.	Биотехникийн зардал (аргал угалзад өвс тэжээл тавьж өгөх)	2023	2023	3,000.0	3,000.0
5.	Өндөр хүчдэлийн шугам дагуу Шонхор шувууны үүр засах зардал	2023	2023	3,000.0	3,000.0
6.	Байгаль хамгаалах, экологийн тэнцвэрт байдлыг хангах мэдлэг олгох сургалт	2023	2023	3,000.0	3,000.0
7.	1.2.3.4. багт мод тарих хашаа барих	2023	2023	8,556.0	8,556.0
8.	Хог ангилан ялгах хоёрдогч түүхий эдийн хашаа барих	2023	2023	5,000.0	5,000.0
9.	Байгаль хамгаалах ажлын байрны зардал (мод тарих, мод услах, хогийн цэгт хяналт тавих, хог арилгах гэх мэт... Ажил гүйцэтгэх иргэдийн урамшуулал)	2023	2023	19,800.0	19,800.0
10.	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	2023	2023	15,672.5	15,672.5
Бүгд					80,328.5